

– Tida er moden for flere jenter

Rørleggerbransjen ville hatt godt av flere jenter som fagarbeidere, mener lærlingansvarlig Stein Rasch, lærling Veronica Richvoldsen og Elin Moer Brønne fra opplæringskontoret i Vestfold.

Hvorfor utdanner ikke flere jenter seg til fagarbeidere? Til tross for skrikende mangel på arbeidskraft, viser en undersøkelse fra Ipsos at bare fire prosent kvinner ønsker å jobbe med bygg, anlegg og industri.

Flere kvinnelige medarbeidere. Det har vært mantraet i byggebransjen i mange år, men utviklingen har ikke gått så fort som en kunne ønske seg. Elin Moer Brønne, leder av Opplæringskontoret for rørleggerfagene i Vestfold, er selv rørleggermester med erfaring fra bransjen og rørleggeryrket siden slutten av 80-tallet. Hun tror at tiden er moden for at flere jenter skal satse på en karriere innenfor bygg og anlegg.

- Vi har fortsatt et langt stykke å gå. Andelen jenter som velger denne yrkesretningen er selvfølgelig altfor lav. Men både holdningene og arbeidsforholdene har endret seg. Det er ikke lenger noen overraskelse å møte på kvinnelige rørleggere, og jeg tror alle ser den positive effekten kvinnelige medarbeidere har på både miljøet og yrket, sier Elin Moer Brønne.

Trenger arbeidskraften

- Dessuten er vi jo avhengige av at jentene kommer på banen. Vi har stor mangel på arbeidskraft i denne delen av arbeidslivet. Vil ikke gutta, så får jentene ta ansvar. Det siste året har vi tegnet avtale med fem nye, kvinnelige rørleggerlærlinger. Det er ikke veldig mange, men jeg tror det kan være starten på en positiv trend, sier hun.

To av hundre

Av rundt 100 lærlinger i Assemblin er bare to av dem jenter – begge innenfor rørfaget. Det er tall lærlingansvarlig Stein Rasch ikke er spesielt stolt av, men også han ser at utviklingen går i riktig retning og har absolutt ambisjoner om å bedre statistikken – av mange årsaker.

- Generelt er det bra at arbeidsmiljøer er variert sammensatt – med tanke på både

kjønn, bakgrunn og forutsetninger. Miljøer som blir for ensartede, kan fort stagnere og nærmest bli selvpåfyllende stereotype. Her kan jenter bidra med viktig balanse og korreks. Dessuten ser vi jo at kvinnelige medarbeidere ofte har personlige egenskaper som vi trenger i alle typer arbeidsmiljøer – orden, initiativ og ansvarsfølelse.

Mindre fysisk

- Når det gjelder fysiske krav og forutsetninger, tror jeg denne barrieren er så godt som eliminert. Økt fokus på HMS og arbeidsmiljø har bidratt til å fjerne mye av de tyngste og mest fysiske arbeidsoppgavene – ikke bare for jenter, men for disse yrkesgruppene generelt. Nå handler det i mye større grad om å jobbe smart og bruke de hjelpemidlene som er tilgjengelig, sier Stein Rasch.

- Noe av det viktigste som skjer for øye-

blikket er den nettverksbyggingen og den støtten unge, kvinnelige medarbeidere får ta del av gjennom nettverk som Ingeborg-nettverket. Det bidrar til samhold, trygghet og viktig erfaringsutveksling. Derfor støtter Assemblin slike initiativ, sier han.

Passer ikke for alle

- Er det noen som helst grunn til at jenter ikke skal velge en karriere innenfor bygg og anlegg?

- En skal ikke tro at dette er jobber som passer alle – men det gjelder jo heller ikke sykepleieryrket. Vi vet at det av og til kan være en tøff omgangstone i denne bransjen. Det bør en være forberedt på, og tørre å si fra om og sette grenser for, sier Elin Moer Brønne.

- Men generelt vil jeg si at det ikke er noen flere grunner for jenter enn for gutter til å velge bort denne typen jobber. Vi ser jo også at fler og fler i dag finner seg til rette og blir værende i faget sitt – enten som fagarbeidere, eller i funksjoner som prosjektledere og lignende, sier hun.

Assemblin støtter Ingeborg-nettverket

Vanja Berget Hansen

Assemblin ble i høst gullpartner av Ingeborg-nettverket, som ble etablert i 2016 for å motivere unge kvinner til å utdanne seg innenfor rørfaget.

Rørbransjen er en av Norges mest mannsdominerte. Yrkesutdanningen domineres i dag av menn, med en representasjon på 96 prosent.

Rollemodeller

- Vi tror, som Ingeborg-nettverket selv, at bransjen vil vinne på at kvinner samler seg og oppmuntrer fremtidige arbeidstakere til å satse på en yrkeskarriere i rørbransjen, sier HR-rådgiver Vanja Berget Hansen i Assemblin.

- Unge jenter trenger rollemodeller og forbilder – enten de er ansatt i et rørleggerfirma, hos en leverandør, rådgiver, i skoleverket, organisasjonslivet eller i andre bedrifter der rørfagkompetansen er grunnlaget.

- At vi har valgt å bli partner av nettverket innebærer at vi går inn med økonomisk støtte, men også at vi ønsker å gi nettverket anerkjennelse for det viktige arbeidet de gjør. På sikt har vi også tanker om egne tiltak innenfor dette området, sier hun.

Inspirert av IT-bransjen

Initiativet til Ingeborg-nettverket ble tatt av Eli Heyerdahl Eide, som selv har over 30 års erfaring fra bransjen og er oppvokst med både en far og en bror som er rørleggermestre. Inspirasjonen til nettverket hentet hun fra IT-bransjens Oda-Nettverk, som fra en beskjeden start i 2005 nå har nesten 6.500 medlemmer – og dermed er en stemme som blir lyttet til i IT-bransjen.

500 medlemmer

Ingeborg-nettverket har over 500 medlemmer og tilknyttede grupper i flere byer. I tillegg til den årlige inspirasjonsdagen, jobbes det blant annet med å få til en mentorordning, der unge kvinnelige lærlinger kan få hjelp av mer erfarne kvinner til å håndtere sin arbeidshverdag enda bedre og kunne dele og diskutere sine erfaringer.

Veronica Richvoldsen

Alder: 23 år
Bosted: Sandefjord
Hobbyer: Hest, friluftsliv, jakt og skyting.
Favoritt arbeidsverktøy: Vannpumpetanga er alltid kjekk å ha

- Jeg trives best med fysisk arbeid og liker å se at det jeg arbeider med blir ferdigstilt. Som rørlegger bringer hver dag nye spennende utfordringer, sier rørleggerlærling Veronica Richvoldsen.

Når bestemte du deg for å bli rørlegger?
Jeg var opprinnelig interessert i konseptet med tiny house. Markedet i Norge er dessverre for snevert til at det er lønnsomt å satse på noe slikt. Jeg undersøkte derfor videre innenfor byggebransjen og syntes rørlegger var mest interessant. Bestemte meg for å gå for yrket for litt over ett år siden.

Hvilke reaksjoner fikk du fra venner og familie?
Første gang jeg nevnte det for min mor begynte hun å le, helt til hun så at jeg var dønn alvorlig og ikke spøkte. Familien min har vært veldig støttende og er stolte over at jeg tør å gå for et mannsdominert yrke. Møter ofte på folk som blir sjokkerte når de hører hva jeg driver med, spesielt når den de møter er ei jente i skjørt og høye hæler.

Hvilke mål har du satt deg for karrieren din?
Målet mitt er å få fortsette i firmaet etter endt lærlingtid. Til daglig er det å tilegne så mye kunnskap som mulig og ha det gøy underveis. Hva dette bringer vil fremtiden vise.

Hva er den største utfordringen med jobben?
Spør du kollegaen min, som må overleve med meg til daglig, vil han si alle de «dumme» spørsmålene jeg stiller han. Jeg vil dermed svare tilbake: Alle svarene jeg ikke får.

Hvorfor er rørlegger en bra jobb for jenter? Hvorfor ikke?

Sølje Ørbeck

Alder: 24
Bosted: Oslo
Hobbyer: Jobb, trening, mat og venner

Jeg har jobbet fast fra jeg var 15 år, gikk ut fra VGS med generell studiekompetanse, og fikk jobb hos Brødrene Dahl i 2016. Der jobbet jeg i tre og et halvt år. I tiden hos Brødrene Dahl lærte jeg litt om deler også videre. Så da begynte jeg å lese meg opp på rørleggeryrket - også hoppet jeg bare i det.

Hva er førsteinntrykket av rørleggeryrket?
Jeg har bare vært lærling siden september, men til nå syns jeg rørleggerfaget virker spennende og veldig lærerikt. Spekteret av kunnskap og jobber man får er uendelig. Man vil aldri kunne bli utlært, og man vil alltid kunne lære seg nye ting. Jeg tror dette til en viss grad vil være utfordrende, men det kommer også til å være det som får meg til å ville enda mer.

Hvilke reaksjoner har du fått fra venner og familie?
Venner og familie syns det er kult. Det er bra at jeg har funnet noe jeg vil drive med. Det er ingen som har syntes det har vært rart at jeg ønsker å gå denne veien.

Hvilke mål har du satt deg for karrieren din?
Først og fremst å suge til meg alt av teori og praksis, og bestå fagbrevet. Deretter får vi se. Jeg regner med at det blir videre studier etter bestått.

Hva er den største utfordringen med jobben?
Det har vært mye snakk om jenter i yrket. Den største utfordringen for oss er kanskje at menn som regel løfter tyngre og klarer å bære mer. Bortsett fra det, ser jeg ingen store forskjeller mellom kvinner og menn i dette yrket. Det er mye teori, smarte løsninger og glupe hjerner som får frem en bra rørlegger. Og det er noe begge kjønn greier. Jeg skal ærlig innrømme at jeg var litt nervøs da jeg skulle ta fatt på den første uka, men det gikk over all forventning. Jeg trives kjemp godt. Dette er en jobb de fleste kvinner greier - så lenge man ønsker lære, er ikke det noe problem. Og det er ikke så skummelt som man kan tro. Du får fagbrev, og videre er veiene og mulighetene så mange.

Hvorfor er rørlegger en bra jobb for jenter?
Det er noe nytt hver dag - nye utfordringer, nye bekjentskaper og mye nytt å lære.